

som i øvrigt ganske deles af Ministeriet, er Landkommuner, hvori det vilde være urimeligt at give et saadant Paalæg, idet Kartofler altid maa antages at være til Stede i tilstrækkelig Mængde. I alt Fald var det en enstemmig Opfattelse i den forrige Rigsdag, at det var urimeligt at udstrække dette Paabud til andre end de Kommuner, som her er omtalte, og derefter har Indenrigsministeriet ved en Række Henvendelser til Kommunerne stadig søgt at holde dem til den Pligt at have den Forsyning, her er Tale om, og paa enhver Maade søgt at sikre, at det fastsatte Kvantum ogsaa var til Stede. Hvis der skulde være Steder, hvor der nu i Aar saa sent som i Juni er opstaaet en vis Kartoffelmangel, maa det altsaa være saadanne Kommuner, som trods gentagen Anmodning og til Trods for, at Hjælp er tilbudt dem, ikke har kunnet gennemføre den saaledes lagte Plan, og saa maa man først og fremmest rette sin Opmærksomhed paa de enkelte bestemte Kommuner, hvor saadanne Vanskeligheder er opstaaet. Men jeg vil, som sagt, formodentlig inden Forhandlingernes Slutning kunne udtale mig noget præcisere om dette Spørgsmaal.

Det ærede Medlem fra Lemvig (Hagbart Berg) omtalte Spørgsmaalet om den halve Million til Kommunerne, den halve Million, som — paa den 2den Dyrtingslov tror jeg, det var — blev stillet til Raadighed til Fordeling efter hans Forgænger i Kredsen, Sandbæks Fordelingsregel. Det ærede Medlem mente, at der var givet et Løfte, som ikke var indfriet, med Hensyn til denne halve Million. Det ærede Medlem var dog ikke uopmærksom paa, at der i § 4 i den sidste Dyrtingslov, den Dyrtingslov, som vedtoges den 20. Marts 1918, er indført en Bestemmelse, hvorefter der er stillet $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Raadighed for Kommuner, som er særlig haardt økonomisk ramte som Følge af Dyrtingen, Arbejdsløsheden eller andre af de nuværende Forhold følgende overordentlige Vanskeligheder. Men det ærede Medlem mente, at den Omstændighed, at der saaledes paa Dyrtingsloven fandtes $\frac{1}{2}$ Mill. Kr., ikke var opfyldelse af det Tilsagn, som var givet. Jeg skal derfor ganske kort nævne, hvorledes denne Sag ligger.

Det ærede Medlem omtalte, at jeg havde ment, det var nødvendigt først at kende de Beregninger, som havde fundet Sted, for at den fornødne Fordeling kunde foregaa. Denne Fordeling fandt jo Sted indenfor den fastsatte Frist, og derfor bad Indenrigsministeriet Statistisk Departement

om at meddele en Oversigt over, hvorledes Fordelingen af denne halve Million havde virket, og om at fremsætte sine Bemærkninger om denne Metodes Fortrin og eventuelle Mangler. Dette har Statistisk Departement derefter gjort og har givet mig en Redegørelse for sin Opfattelse af, hvorledes denne Fordelingsregel har virket, og det statistiske Departements Skildring, saaledes som den altsaa foreligger for mig, gaar ud paa og giver et Indtryk af, at Fordelingsregelen saa langt fra har virket rationelt, at den har ført til irrationelle Resultater. Denne Beretning er jeg selvfølgelig rede til at overgive til det Udvalg, som jeg antager bliver nedsat, saaledes at man kan dømme, om jeg har haft Ret i min Opfattelse: at det ikke lader sig gøre at anvende denne Fordelingsregel oftere. Den Fordelingsregel, som fandtes i de ældre Love om Statstilskud til Kommunerne, har imidlertid Mangler, og det var det, som førte det ærede Medlems Forgænger ind paa hans meget omhyggelige og indtrængende Arbejde, det, som udfyldte en stor Del af hans Liv, for at finde en mere retfærdig Fordelingsmaade.

Hvis man nu kommer til det Resultat, at han ikke var naaet til den endelig rigtige Fremgangsmaade, skylder man jo at forsøge at finde en anden. Jeg har derfor straks bedt Statistisk Departement — og senere gentaget Anmodningen —, om det vil prøve, om det paa Grundlag af de Erfaringer, som nu foreligger om Fordelingen efter den almindelige Lovregel og Fordelingen efter den Sandbæks Regel, kunde finde en rationel Fordelingsregel, hvorefter man fremtidig kunde komme de Kommuner, om hvilke man kunde sige, at man rent objektivt ud af deres økonomiske Forhold, som de foreligger statistisk oplyste paa det ene eller det andet Omraade, kunde læse, at disse Kommuner var særlig vanskeligt stillede, til Hjælp. Jeg har bedt Statistisk Departement om at undersøge, om man eventuelt foruden de andre Sammenligningsgrundlag: Indkomst- og Formueskat, sociale Udgifter, som jo er stillede i forskelligt Forhold til hinanden i disse to Regler, ogsaa kunde tage Jordskylden med i Betragtning. Jeg har ikke endnu modtaget nogen endelig Redegørelse eller Forslag fra Statistisk Departement, og da dette ikke forelaa, var det, at jeg den 20. Marts for at opfylde Løftet, da jeg ikke kunde forelægge et Forslag om en Fordeling efter objektive Regler, foreslog at fordele denne halve Million efter Forhand-